

Jaarrekening 2020

Natuur en Milieufederatie Drenthe
Hertenkamp 6
9401 HL ASSEN
Telefoon: 0592-311150
Website: www.nmfdrenthe.nl
E-mail: info@nmfdrenthe.nl

Inhoudsopgave

	Bladzijde
1. Inleiding en bestuursverslag	3
2. Jaarstukken	
Algemene gegevens	5
Jaarrekening	6
Balans per 31 december	6
Staat van baten en lasten	7
Kasstroomoverzicht	8
Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling	9
Toelichting op de balans	10
Toelichting op de staat van baten en lasten	15
3. Overige gegevens	
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	23
4. Controleverklaring	24
Bijlage	
Begroting 2021	27

1. Inleiding en bestuursverslag

De kunst van het richting veranderen

Er is inmiddels één jaar verstreken sinds de komst van het coronavirus in Nederland. We kijken terug op een heel bijzonder jaar. De wereld staat op zijn kop. Het vraagt veel; van de samenleving, van ons werk, onze partners en onze medewerkers. We hunkeren naar perspectief en willen de crisis achter ons kunnen laten. Investeren in een nieuwe toekomst is van groot belang.

Dat brengt ons bij 'de kunst van het richting veranderen'. Als titel ontleend uit een essay van Rijksbouwmeester Floris Alkemade, dat uitkwam tijdens de eerste lockdown. Hij roept ons op om onze creativiteit en verbeeldingskracht te gebruiken en breuken met goud te repareren. Niet de breuk maar de kwaliteit van de reparatie bepaalt onze identiteit.

Gelukkig zijn daar volop aanknopingspunten voor. Na de eerste schok hebben we als Natuur en Milieufederatie Drenthe deze nieuwe situatie als uitdaging in ons werk omarmd. Samen met onze achterban en stakeholders zijn we nagegaan wat corona voor Drenthe betekent. Welke kansen zijn er voor een gezond en groen herstel? De situatie vraagt om een radicale koersverandering. Geen individu- en consumptiegericht maatschappij meer, maar een duurzame betekenis-economie. We gaan meer terug naar onze basis en Drenthe wordt herontdekt. Rust en ruimte. We hebben meer aandacht voor de natuur en voor lokale ketens dichtbij huis. Het thema gezondheid staat in de schijnwerpers en steeds meer mensen investeren in het verduurzamen van hun woningen en hun woonomgeving. De enorme toeloop naar het Drents Energieloket is daar een bewijs van.

Je ziet ook dat er vanuit verschillende sectoren brede steun is voor het investeren in een nieuw perspectief op basis van een brede welvaartagenda. CEO's, VNO MKB Noord-Nederland, de recreatiesector, banken en investeringsfondsen staan op en laten van zich horen. Ook zij zien duurzaamheid als onderdeel van de oplossing.

Tegelijk er is ook een sterke onderstroom. Verzet tegen de lockdown en onzekerheid uitte zich in woede, wantrouwen en geweld. Een groep mensen voelt zich in de hoek gezet. We moeten er met elkaar voor zorgen dat er aansluiting komt, anders keert het zich tegen ons.

We zien dit als bevestiging voor de rol die we als Natuur en Milieufederatie Drenthe hebben te vervullen. Onze beleidsvisie 2020-2025 blijkt relevanter dan ooit. Het motiveerde ons het afgelopen jaar nog meer om ons vol in te zetten voor onze idealen, een mooier en duurzamer Drenthe met een rijke natuur en een gezond milieu.

Financieel resultaat en vooruitblik

Deze jaarrekening geeft een overzicht van onze inkomsten en uitgaven en resultaten over het afgelopen boekjaar 2020 en inzicht in onze financiële positie. De financiële resultaten zijn goed. Onze totale inzet en uitgaven bleven binnen de vastgestelde begroting. We sluiten het jaar af met een licht positief resultaat en draaiden ook in het zeer bijzondere jaar 2020 financieel gezond. Ook op de geboekte inhoudelijke resultaten kijken we met tevredenheid terug. Deze zijn te vinden in ons inhoudelijke jaarverslag.

Ondanks de coronacrisis hebben we een groot deel van de in ons werkplan 2020 voorgenomen activiteiten kunnen uitvoeren. Dit hebben we tot stand kunnen brengen dankzij de steun van en samenwerking met de verschillende partners. Extra dank daarvoor is in dit bijzondere jaar op zijn plaats!

Direct na het uitbreken van de crisis zijn directie en Stichtingsraad gestart met een gezamenlijke analyse van de mogelijke gevolgen voor onze financiële positie, waarbij we een inschatting hebben gemaakt van de impact van de coronagebeurtenissen.

Dit hebben we uitgewerkt aan de hand van een aantal financiële scenario's die variëren van licht geraakt tot worst case. Daarbij is ook gekeken naar maatregelen die genomen kunnen worden, zoals het minimaliseren (tot een aanvaardbaar niveau) van de kosten, het zeker stellen van de opbrengsten (voor zover mogelijk) en het gebruikmaken van verschillende faciliteiten (waaronder steunmaatregelen van de overheid). Zo is voortdurend in beeld gebracht wat de verwachte impact is op de begroting en het werkplan van 2020 en op de liquiditeit.

We kunnen concluderen dat we met deze aanpak goed hebben kunnen bijsturen op de ontstane situatie.

We hebben geen gebruik hoeven maken van de steunmaatregelen. Inmiddels hebben we onze werkmethoden aangepast. Het positieve resultaat is toegevoegd aan onze continuïteitsreserve.

De huidige financiële positie van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is voldoende. De aanwezige reserves kunnen eventuele negatieve exploitatieresultaten opvangen waardoor de continuïteit van onze organisatie voor 2021 niet in gevaar zal zijn.

Stilzitten kunnen we zeker niet. De coronacrisis zal verdere gevolgen hebben en ook nieuwe onzekerheden met zich meebrengen. We blijven dus vooruitkijken om tijdig van richting te veranderen.

Reinder Hoekstra, directeur-bestuurder

2. Jaarstukken

Algemene gegevens

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe is 1971 opgericht onder de toenmalige statutaire naam "Stichting voor natuur-, milieu- en landschapsbescherming Drenthe MILIEURAAD DRENTHE". In 1993 en in 2005 zijn de statuten geactualiseerd. In 2010 is de naam Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe statutair vastgelegd. Op 7 oktober 2015 is de bestuursvorm omgevormd naar een Raad van Toezicht-model, die meer recht doet aan de scheiding van de functies Besturen en Toezicht houden binnen de stichting. Daarvoor zijn de statuten aangepast.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe is bij de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41018499. De vestigingsplaats is Assen.

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de natuur, het milieu en het landschap en het bevorderen van duurzame ontwikkeling, in het bijzonder in de provincie Drenthe, alles in de meest ruime zin.

In 2020 is de Stichtingsraad van de Natuur en Milieufederatie Drenthe als volgt samengesteld:

G. Bijkerk, vanaf 23 januari 2020

R. Alkema

H. Brink

R. Munniksma

J. Grotenhuis

I. Noordhoff

Directie

De directeur-bestuurder van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is R. Hoekstra.

De jaarrekening is opgesteld conform de CBF richtlijnen voor de jaarverslaglegging.

Sinds 2004 droeg de Natuur en Milieufederatie Drenthe het CBF-keurmerk. In 2016 is dit landelijke keurmerk vervangen door de Erkenningregeling Goede Doelen, waarvoor we opnieuw door het CBF zijn getoetst.

Op basis van deze toetsing zijn we door het CBF formeel erkend en geregistreerd als goededoelenorganisatie.

Voor meer informatie over de in 2020 uitgevoerde activiteiten en ons beleid voor de toekomst verwijzen wij u naar ons jaarverslag 2020 en onze beleidsvisie 2020-2025. Deze stukken zijn tegen verzendkosten op te vragen bij het secretariaat van de Natuur en Milieufederatie Drenthe of kunnen worden gedownload van onze website.

Balans per 31 december

Activa		2020		2019		Passiva		2020		2019	
		Euro	Euro	Euro	Euro			Euro	Euro	Euro	Euro
Vaste activa						Reserves en fondsen	4				
Materiële vaste activa	1					* Reserves		256.030		255.489	
in het kader van de doelstelling						* Fondsen		-		-	
* Gebouwen en terreinen		114.882		124.679					256.030		255.489
* Andere vaste bedrijfsmiddelen		27.013		27.344							
			141.895		152.023						
Viottende activa						Voorzieningen	5		17.987		18.249
Vorderingen	2					Langlopende schulden	6				
* Te ontvangen subsidie		39.930		94.169		* Annuiteitenleningen			104.274		111.550
* Overige vorderingen en overlopende activa		-		-							
			39.930		94.169	Kortlopende schulden	7				
						* Aflossingsverplichting		7.275		7.162	
Liquide middelen	3		388.001		388.552	* Belastingen en premies		63.606		67.698	
						* Vooruitontvangen subsidies		48.482		85.369	
						* Overige schulden en overlopende passiva		72.172		89.228	
									191.535		249.456
Totaal activa			569.826		634.744	Totaal passiva			569.827		634.744

Staat van baten en lasten over 2020

	Werkelijk 2020 Euro	Begroting 2020 Euro	Werkelijk 2019 Euro
Baten	8		
* Baten van particulieren	-	500	37
* Baten van bedrijven	70	70.000	1.307
* Baten van loterijorganisaties	-	-	-
* Baten van subsidies van overheden	764.606	730.343	790.360
* Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	231.844	260.000	209.209
* Baten van andere organisaties zonder winststreven	72.444	128.657	112.946
Som van de geworven baten	1.068.964	1.189.500	1.113.859
* Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	-	500	-
* Overige baten	1.364	25.000	1.914
Som van de baten	1.070.328	1.215.000	1.115.773
Lasten	9		
<i>Besteed aan doelstellingen</i> ¹			
* Uitvoeringskosten maatschappelijke beweging / communicatie	134.149	156.274	-
* Uitvoeringskosten Klimaat- en energieneutraal Drenthe	673.795	604.697	574.833
* Uitvoeringskosten Circulair Drenthe	95.108	170.650	103.410
* Uitvoeringskosten Groen en soortenrijk Drenthe	164.277	277.679	-
* Uitvoeringskosten Mooi Drenthe	-	-	106.357
* Uitvoeringskosten Natuurlijk Drenthe	-	-	134.688
* Uitvoeringskosten Voedsaam Drenthe	-	-	65.557
* Uitvoeringskosten Drentse duurzaamheidsnetwerken	-	-	119.164
Som van uitvoeringskosten	1.067.329	1.209.300	1.104.009
<i>Wervingskosten</i>	-	-	-
<i>Kosten beheer en administratie</i> ²	-	-	-
Som van de lasten	1.067.329	1.209.300	1.104.009
* Financiële baten	19	-	28
* Financiële lasten	2.477	5.700	5.431
<i>Saldo voor financiële baten en lasten</i>	2.458	5.700	5.402
Totaal lasten conform resultatenrekening	1.069.787	1.215.000	1.109.411
Saldo van baten en lasten	541	0	6.362

De bestemming van het resultaat is als volgt:

* Continuïteitsreserve	541		6.362
	541	-	6.362

² De provinciale milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van Goede Doelen Nederland (voorheen VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage Toelichting lastenverdeling, maar worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de doelstellingen.

Kasstroomoverzicht

Het saldo van de liquide middelen is in 2020 afgenomen met € 551. De oorzaak blijkt uit onderstaande analyse van de kasstromen.

	2020	2019
	in euro	in euro
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	541	6.362
Afschrijvingen	16.433	12.324
Mutaties voorzieningen	-262	-6.535
<i>Veranderingen in werkkapitaal</i>		
Mutatie vorderingen	54.240	-22.623
Mutatie kortlopende schulden	-58.036	-94.616
	-3.796	-117.239
Kasstroom uit operationele activiteiten	12.917	-105.087
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-6.304	-55.760
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Opgenomen langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	-7.163	-5.799
	-7.163	-5.799
Netto kasstroom	-551	-166.647
Liquide middelen		
Stand liquide middelen per 31 december	388.001	388.552
Stand liquide middelen per 1 januari	388.552	555.199
Mutatie liquide middelen	-551	-166.647

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Grondslagen voor waardering en van resultaatbepaling

Inrichting jaarrekening

Deze jaarrekening is ingericht volgens de richtlijn 650 Fondswervende Organisaties.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafprijs c.q. historische kostprijs, verminderd met de jaarlijkse afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde, tenzij in de toelichting op de betreffende balanspost anders wordt vermeld.

Voorzieningen

Met betrekking tot het gebouw zijn voorzieningen opgenomen voor de te verwachten onderhouds- en inrichtingskosten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, zijn aan dit boekjaar toegerekend.

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, op basis van het aantal geregistreerde uren toegerekend aan de betreffende doelstelling. De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

Pensioenen

De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen. Hiervoor is een pensioenverzekering gesloten met een verzekeraar. De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft - mits de verschuldigde premies tijdig en volledig worden voldaan - geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij de verzekeraar, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Met betrekking tot de pensioenregeling zijn daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en terreinen	Andere vaste bedrijfsmiddelen
	Euro	Euro
<i>Stand per 1 januari 2020</i>		
* Aanschafwaarde	291.710	124.927
* Cumulatieve afschrijvingen	167.031	97.583
Boekwaarde	<u>124.679</u>	<u>27.344</u>
<i>Mutaties boekjaar</i>		
Aanschafwaarde		
* Investerings	-	6.304
* Desinvesteringen	-	20.776-
Totaal aanschaffingswaarde boekjaar (A)	-	14.472-
Afschrijvingen		
* Afschrijvingen boekjaar	9.797	6.635
* Afschrijvingen desinvesteringen	-	20.776-
Totaal afschrijvingen boekjaar (B)	9.797	14.141-
Saldo mutaties boekjaar (A-B)	<u>9.797-</u>	<u>331-</u>
<i>Stand per 31 december 2020</i>		
* Aanschafwaarde	291.710	110.455
* Cumulatieve afschrijvingen	176.828	83.442
Boekwaarde	<u>114.882</u>	<u>27.013</u>

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn respectievelijk:

- * 30 jaar voor gebouwen
- * 25 jaar voor verbouwingen
- * 10 jaar voor overige aanpassingen
- * 5 jaar voor kantoorinventaris
- * 3 jaar voor investeringen in automatisering

De desinvesteringen betreffen oude kantoormiddelen en -apparatuur, die zijn afgeschreven en die niet meer in gebruik zijn.

In 2019 hebben investeringen plaatsgevonden in het gebouw van de Natuur en Milieufederatie Drenthe, mede om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen die zijn gaan gelden voor het energiegebruik van kantoorpanden.

2. Vorderingen

2a. Te ontvangen subsidie	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
* Totaal	39.930	94.169
Totaal te ontvangen subsidies	39.930	94.169

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet nodig geacht.

3. Liquide middelen	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
* Rabobank, Rekening Courant Algemeen	151.054	151.775
* Rabobank, Rekening Courant Communicatie	616	346
* Rabobank, Doelreserveren	101.215	101.196
* Triodos Bank	135.065	135.178
* PayPal	18	-
* Kas	33	57
Totaal liquide middelen	388.001	388.552

4. Reserves en fondsen

Reserves

	<u>Euro</u>
Continuïteitsreserve (A)	
* Stand per 31 december 2019	255.489
* Bij: uit resultaatbestemming	<u>541</u>
Stand per 31 december 2020	<u><u>256.030</u></u>

A. Continuïteitsreserve

De Stichtingsraad van de Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft vastgesteld:

- * als streefbedrag van de continuïteitsreserve: € 550.000,--
- * als maximum voor de continuïteitsreserve: 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie¹.

Aanleidingen voor het vaststellen van deze bedragen zijn de volgende:

- * De organisatie heeft behoefte aan voldoende liquiditeit, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat er soms een lange periode zit tussen de toezegging en besteding van (project-) subsidies en de definitieve afrekening en ontvangst daarvan.
- * De meeste projectsubsidies worden voor een korte termijn toegezegd, terwijl de arbeidscontractverplichtingen gelden voor een lange termijn.
- * De organisatie loopt door het aangaan van steeds meer projectverplichtingen en prestatieafspraken risico's die op een verantwoorde manier moeten kunnen worden opgevangen.

De Natuur en Milieufederatie Drenthe streeft een continuïteitsreserve na om:

- * ervoor te zorgen dat de organisatie voldoende liquide is;
- * de continuïteit van de organisatie zeker te stellen;
- * fluctuaties in projectsubsidies op te kunnen vangen;
- * financiële risico's op te kunnen vangen, in het geval de organisatie niet in staat is om aan projectverplichtingen te voldoen.

¹ Het CBF hanteert voor de continuïteitsreserve een maximum van 1,5 de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie, afhankelijk van de specifieke risico's van de organisatie.
Dit maximum bedraagt per 31 december 2020: € 1.447.041

5. Voorzieningen

	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
Voorziening onderhoud		
* Stand per 1 januari	18.249	24.784
* Af: onderhoudskosten	5.662-	11.935-
* Bij: dotatie onderhoud	5.400	5.400
Stand per 31 december	<u>17.987</u>	<u>18.249</u>

De voorziening onderhoud is ter dekking van de kosten van regulier en achterstallig onderhoud aan het pand Hertenkamp 6 in Assen. Na een renovatie in 2019 is het onderhoudsplan geactualiseerd.

6. Langlopende schulden

	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
6a. Annuïteitenlening Nationaal Restauratiefonds		
* Stand per 1 januari	74.865	77.994
* Afgelost in boekjaar	4.453-	3.129-
Stand per 31 december	70.412	74.865
* Aflossingsverplichting	4.523-	4.452-
Totaal per 31 december	<u>65.889</u>	<u>70.413</u>
6b Restauratiefonds-hypothec Nationaal Restauratiefonds		
* Stand per 1 januari	43.847	46.517
* Afgelost in boekjaar	2.710-	2.670-
Stand per 31 december	41.137	43.847
* Aflossingsverplichting	2.752-	2.710-
Totaal per 31 december	<u>38.385</u>	<u>41.137</u>
Totaal langlopende schulden	<u>104.274</u>	<u>111.550</u>

- Deze lening is in 2009 opgenomen in de vorm van een Bouwrekening en met ingang van 1 januari 2010 omgezet in een langlopende lening.
De langlopende lening betreft een annuïteitenlening met een looptijd van 25 jaar, verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist. Het rentepercentage was 5,5% voor 10 jaar vast. Vanaf 1 januari 2020 is een renteherziening overeengekomen van 1,6% voor 10 jaar vast.
 - Dit betreft een annuïteitenlening verstrekt door Stichting Nationaal Restauratiefonds te Zeist, genaamd Restauratiefonds-hypothec. De lening is ingegaan op 1 augustus 2009 en heeft een looptijd van 25 jaar en een rentepercentage van 1,5% voor 10 jaar vast. Op 1 augustus 2019 is het rentepercentage van 1,5% opnieuw voor 10 jaar vastgesteld.
- Voor beide leningen is aan het Nationaal Restauratiefonds het recht van eerste hypotheek op het pand Hertenkamp 6 in Assen als zekerheid gegeven.

7 Kortlopende schulden

7a Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
* Belastingdienst, loonheffing	44.927	44.596
* Belastingdienst, omzetbelasting	18.679	23.102
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	<u>63.606</u>	<u>67.698</u>

7b Vooruitontvangen subsidies	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
* Vooruitontvangen subsidies	48.482	85.369
Totaal vooruitontvangen subsidies	<u>48.482</u>	<u>85.369</u>

7c Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2020	31-12-2019
	Euro	Euro
* Vakantiegeld inclusief sociale lasten	30.566	29.922
* Tegoed verlofdagen inclusief sociale lasten	13.578	15.667
* Kosten jaarverslag	2.000	2.000
* Accountantskosten	6.500	6.500
* Personeelskosten	773	1.652
* Uitbesteed werk	2.611	2.127
* Huisvestingskosten	236	10.000
* Kantoorkosten	-	1.156
* Directe projectkosten	15.830	20.204
* Financiële baten en lasten	78	-
Totaal overige schulden en overlopende passiva	<u>72.172</u>	<u>89.228</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

- * **Huur**
De Natuur en Milieufederatie Drenthe heeft een jaarlijkse huurverplichting van € 8.900,-- voor het pand Hertenkamp 5 in Assen. De huurovereenkomst eindigt op 1 juli 2022.
De huur kan halfjaarlijks per 1 januari of 1 juli worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van één maand.
- * **Kantoorapparatuur**
Voor kantoorapparatuur zijn verplichtingen aangegaan tot 1 november 2021 van in totaal € 7.136,-- voor vaste kosten op jaarbasis.

Toelichting op de staat van baten en lasten

8. Beschikbaar voor doelstelling

		Rekening 2020 Euro	Begroting 2020 Euro	Rekening 2019 Euro
* Baten van particulieren	8a	-	500	37
* Baten van bedrijven	8b	70	70.000	1.307
* Baten van loterijorganisaties	8c	-	-	-
* Baten van subsidies van overheden	8d	764.606	730.343	790.360
* Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	8e	231.844	260.000	209.209
* Baten van andere organisaties zonder winststreven	8f	72.444	128.657	112.946
* Baten als tegenprestatie van de levering van diensten	8g	-	500	-
* Overige baten	8h	1.364	25.000	1.914
Som van de geworven baten		<u>1.070.328</u>	<u>1.215.000</u>	<u>1.115.773</u>

8a Baten van particulieren	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
* Baten van particulieren	-	500	37
Totaal beschikbaar	-	500	37
8b Baten van bedrijven	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
* Baten van bedrijven	70	70.000	1.307
Totaal beschikbaar	70	70.000	1.307
8c Baten van loterijorganisaties	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	-	-	-
Totaal beschikbaar	-	-	-
8d Baten van subsidies van overheden	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
* <i>Activiteitsubsidies overheden (2)</i>			
Boekjaarsubsidie provincie Drenthe (3)	390.343	390.343	382.689
Projectsubsidie provincie Drenthe	7.520	180.000	142.938
Projectsubsidies Drentse gemeenten	366.743	160.000	264.733
Totaal beschikbaar	764.606	730.343	790.360
8e Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Stichting De Natuur- en Milieufederaties (1)	231.844	260.000	209.209
Totaal beschikbaar	231.844	260.000	209.209
8f Baten van andere organisaties zonder winststreven	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
* Overige fondswervers	34.765	32.000	35.517
* Projectsubsidies niet-overheden	37.679	96.657	77.429
Totaal beschikbaar	72.444	128.657	112.946
8g Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
* Baten als tegenprestatie voor de levering van producten of diensten	-	500	-
Totaal beschikbaar	-	500	-
8h Overige baten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
* Overige baten	1.364	25.000	1.914
Totaal beschikbaar	1.364	25.000	1.914
	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Totaal beschikbare baten	1.070.328	1.215.000	1.115.773

Toelichting bij baten

- (1) *Dit betreft de baten, die de Natuur en Milieufederatie Drenthe ontvangt van de landelijke Stichting De Natuur en Milieufederaties. Deze stichting ontvangt gelden die de Nationale PostcodeLoterij aan de gezamenlijke natuur- en milieufederaties beschikbaar stelt voor projecten.*
Voor projectactiviteiten heeft de Natuur en Milieufederatie Drenthe in 2020 een bedrag van € 210.882 van de stichting ontvangen.
Sommige projecten, waarvoor de stichting bijdragen toezegt, hebben een looptijd van meerdere jaren.
Van deze toegezegde bijdragen is in 2020 € 231.844 besteed aan projectactiviteiten.
De voorwaarden voor de jaarlijkse geldelijke bijdrage van de Nationale Postcode Loterij zijn opgenomen in de overeenkomst tussen de Nationale Postcode Loterij N.V. en de Stichting De Natuur- en Milieufederaties, ondertekend op 23 december 2015. Een kopie hiervan is bij de Natuur en Milieufederatie Drenthe op te vragen.
- (2) *De activiteitensubsidies van overheden zijn afhankelijk van passende activiteiten.*
Ze zijn incidenteel van aard.
- (3) *De jaarlijkse boekjaarsubsidie van de provincie Drenthe is inclusief de bijdrage van het Ministerie van VROM die vanaf 1995 via het provinciefonds wordt uitgekeerd. Vanaf 2005 is de budgetsubsidie omgezet in een jaarlijkse boekjaarsubsidie. De subsidie is gebaseerd op de Algemene Subsidieverordening (ASV) van de provincie Drenthe. De inhoud van de ASV is te vinden op www.provincie.drenthe.nl.*

9. Lasten

Uitvoeringskosten		Rekening 2020 Euro	Begroting 2020 Euro	Rekening 2019 Euro
*	Personeelskosten	9a	832.471	759.939
*	Uitbesteed werk	9a	35.375	44.992
*	Publiciteit en communicatie	9c	2.611	346
*	Huisvestingskosten	9d	30.979	37.201
*	Kantoor- en algemene kosten	9e	46.825	47.278
*	Afschrijvingen	9f	16.433	12.323
*	Directe projectkosten	9g	102.635	201.930
Totaal uitvoeringskosten			1.067.329	1.104.009

Financiële baten en lasten		Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
Totaal saldo financiële baten en lasten, bankkosten		2.458	5.700	5.402

Totaal lasten	1.069.787	1.215.500	1.109.411
----------------------	-----------	-----------	-----------

Gemiddeld aantal personeelsleden		Werkelijk 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
		11,37	11,33	11,10

*Uitgedrukt in fulltime arbeidseenheden (=12 maanden, 36 uur per week)
De inzet van de leden van de Stichtingsraad is onbezoldigd.*

9a Personeelskosten (1)

	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Salarissen	637.244	649.361	592.857
* Sociale lasten	111.213	120.781	106.945
* Pensioenlasten	53.604	45.658	42.390
* Pensioenadvies- en administratiekosten	2.342	3.000	2.278
* Scholing	4.126	20.000	3.793
* Salarisadministratie	3.137	3.500	3.210
* Ziekteverzuimverzekering + wga	15.451	12.500	10.346
* Arbodienst	7.567	2.000	1.766
* Reiskosten personeel	10.038	17.000	15.186
* Overige personeelskosten / onvoorzien	7.451	15.000	4.419
Sub-totaal	852.173	888.800	783.190
Af: ontvangen ziekengeld	19.702-		23.251-
Totaal personeelskosten	832.471	888.800	759.939

Bezoldiging directeur-bestuurder*Dienstverband*

Aard	Vast contract
Aantal uren fulltime	36
Parttime percentage	100%
Periode	1-1-2020 / 31-12-2020

Bezoldiging

Jaarinkomen:	
Bruto salaris	69.735
Vakantiegeld	5.360
Eindejaarsuitkering	5.686
Variabel jaarinkomen	
Totaal jaarinkomen	80.781
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	13.627
Overige beloningen op termijn	-
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-
Totaal overige lasten en vergoedingen	13.627
Totaal bezoldiging 2020	94.408

Totaal bezoldiging 2019 89.122

Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De bezoldiging van de directie is gebaseerd op het Functieboek Natuur en Milieufederatie Drenthe en het rapport Functies en functiewaardering NMFD, door de Stichtingsraad vastgesteld in 2017.

Bezoldiging Stichtingsraad

De leden van de Stichtingsraad zijn onbezoldigd.

De bestuurskosten (onder 9e) betreffen de door leden van de Stichtingsraad gemaakte onkosten.

Er zijn aan de leden geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

9b Uitbesteed werk	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Uitbesteed werk	35.375	30.000	44.992
Totaal uitbesteed werk	35.375	30.000	44.992
9c Communicatiekosten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Drukkosten	2.611	3.000	3
* Overige kosten publiciteit en communicatie	-	2.000	343
Totaal publiciteit en communicatie	2.611	5.000	346
9d Huisvestingskosten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Onderhoud pand	11.581	12.000	12.265
* Belastingen	2.641	2.500	2.327
* Energielasten	3.205	4.000	3.870
* Huur	12.552	9.000	9.233
* Overige huisvestingskosten	1.000	6.000	9.506
Totaal huisvestingskosten	30.979	33.500	37.201
9e Kantoor- en algemene kosten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Portokosten	968	1.000	377
* Kopieerkosten	1.203	2.000	2.773
* Bureaukosten	894	2.000	1.051
* Accountantskosten	7.054	6.900	6.594
* Verzekeringen	2.376	2.000	2.966
* Vergaderkosten	1.056	5.000	3.026
* Vakliteratuur en documentatie	1.154	1.000	1.062
* Bestuurskosten	150	1.300	380
* ICT en telefonie	27.034	32.000	25.282
* Overige kosten	4.936	5.000	3.767
Totaal kantoor- en algemene kosten	46.825	58.200	47.278
9f Afschrijvingen	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Afschrijvingskosten gebouwen	9.797	9.300	7.161
* Afschrijvingskosten andere vaste bedrijfsmiddelen	6.636	10.000	5.162
Totaal afschrijving en rente	16.433	19.300	12.323
9g Directe projectkosten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Directe projectkosten	102.635	175.000	201.930
Totaal directe projectkosten	102.635	175.000	201.930
9h Saldo financiële baten en lasten	Rekening 2020	Begroting 2020	Rekening 2019
	Euro	Euro	Euro
* Rentelasten langlopende lening	1.803	5.200	4.891
* Bankkosten	674	500	540
* Ontvangen rente	19-	-	28-
Totaal financiële baten en lasten	2.458	5.700	5.402

Toelichting op de lastenverdeling									
Bestemming	Doelstelling				Wervings- kosten	Beheer en Admini- stratie	Totaal 2020	Totaal begroot 2020	Totaal 2019
	Maatschap- pelijke beweging en communicatie	Energie- en klimaatneutraal Drenthe	Circulair Drenthe	Groen en soortenrijk Drenthe					
Afdrachten aan verbonden (internationale) organisaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbesteed werk	3.211	18.371	2.767	4.844	-	6.182	35.375	30.000	44.992
Communicatiekosten	237	1.357	204	357	-	456	2.611	5.000	346
Personeelskosten	75.286	430.746	64.885	113.581	-	147.974	832.471	888.800	759.939
Huisvestingskosten	2.812	16.088	2.423	4.242	-	5.414	30.979	33.500	37.201
Kantoor- en algemene kosten	3.596	20.575	3.099	5.425	-	14.128	46.825	58.200	47.278
Afschrijvingen	-	-	-	-	-	16.433	16.433	19.300	12.323
Directe projectkosten	28.045	66.724	3.663	4.203	-	-	102.635	175.000	201.930
Totale kosten	113.187	553.861	77.041	132.652	-	190.587	1.067.329	1.209.800	1.104.009
Beheer en administratie doelstellingen	20.962	119.934	18.067	31.625	-	190.587-	-	-	-
Totaal doelstellingen	134.149	673.795	95.108	164.277	-	0	1.067.329	1.209.800	1.104.009

De uitvoeringskosten zijn, met uitzondering van de directe projectkosten, toegerekend aan de betreffende doelstelling op basis van het aantal geregistreerde uren.

De directe projectkosten zijn rechtstreeks toegerekend aan de doelstellingen.

De berekening van de kosten beheer- en administratie is gebaseerd op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland (voorheen VFI).

Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. totale baten:	99,7%
Percentage besteed aan doelstelling t.o.v. de som der lasten	100%
Percentage kosten eigen fondsenwerving t.o.v. baten eigen fondswerving:	0%
Percentage kosten beheer- en administratie	17,9%

Het bestuur heeft de norm voor het percentage beheer- en administratie vastgesteld op maximaal 30%, waarbij wordt gestreefd naar een percentage van 20% of lager.

10. Werkelijk versus begroting

We sluiten af het jaar af met een positief resultaat van € 541.

Het verschil tussen dit begrote en gerealiseerde resultaat is als volgt tot stand gekomen.

* Baten gerealiseerd	€ 1.070.328	
* Baten begroot	<u>€ 1.215.000</u>	€ 144.672-
* Lasten gerealiseerd	€ 1.067.329	
* Lasten begroot	<u>€ 1.209.300</u>	€ 141.971
* Saldo financiële baten en lasten gerealiseerd	€ 2.458	
* Saldo financiële baten en lasten begroot	<u>€ 5.700</u>	
		€ 3.242
Saldo: verschil tussen gerealiseerd en begroot		<u>€ 541</u>

De begroting van 2020 is definitief vastgesteld in december 2019.

Baten

De totale gerealiseerde baten zijn 12% lager dan begroot; respectievelijk € 1.070.328 gerealiseerd en € 1.215.000 begroot. Door Corona konden niet alle projecten doorgaan zoals gepland, waardoor niet alle begrote baten zijn ontvangen.

Lasten

De totale gerealiseerde lasten zijn ook 12% lager dan begroot; respectievelijk € 1.067.329 gerealiseerd en € 1.209.300 begroot.

Door maatregelen in verband met de Covid-19 crisis moest een deel van de activiteiten worden aangepast of uitgesteld. Vooral de netwerkactiviteiten op het gebied van Circulair Drenthe en Groen en soortenrijk Drenthe konden niet volgens plan worden uitgevoerd. De loketwerkzaamheden voor het bevorderen van energiebesparing (Energieneturaal Drenthe) konden daarentegen wel doorgaan en zijn gedurende het jaar zelfs opgeschaald.

Vergelijking 2019

Door het effect van de Corona-crisis is de totale omzet in 2020 iets lager dan in 2019 (3%). Bij het vaststellen van de begroting 2020 was juist een hogere inzet en omzet voorzien.

3. Overige gegevens

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening 2020 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is op 20 mei 2021 vastgesteld door:

Directeur-bestuurder

Origineel getekend door:

R. Hoekstra

De jaarrekening 2020 van de Natuur en Milieufederatie Drenthe is op 20 mei 2021 goedgekeurd door de Stichtingsraad

Namens de Stichtingsraad

Origineel getekend door:

G. Bijkerk

H. Brink

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van
Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen (RJ 650) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Drenthe zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit de Algemene gegevens en de Inleiding.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van RJ 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de Algemene gegevens en de Inleiding in overeenstemming met RJ 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en stichtingsraad voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ 650 en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De stichtingsraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 5 mei 2021
De Jong AFM B.V.

Origineel getekend door J.D. de Jong AA

Begroting baten en lasten 2021

Natuur en Milieufederatie Drenthe

Baten

* Baten van particulieren	500
* Baten van bedrijven	70.000
* Subsidies van overheden	
<i>. provincie Drenthe, prestatiesubsidie</i>	398.149
<i>. provincie Drenthe, projectsubsidies</i>	180.000
<i>. gemeenten</i>	250.000
* Baten van loterijorganisaties	260.000
* Baten van andere organisaties zonder winssstreven	99.851
* Baten als tegenprestatie voor levering van diensten	500
* Overige baten	25.000
Totaal baten	<u>1.284.000</u>

Lasten

* Salarissen, sociale lasten en pensioen	939.200
* Uitbesteed werk	38.000
* Publiciteit en communicatie	3.000
* Huisvestingskosten	33.500
* Kantoor en algemene kosten	54.700
* Afschrijvingen	19.300
* Directe projectkosten	194.000
* Saldo financiële baten en lasten	2.300
Totaal lasten	<u>1.284.000</u>

Begroot resultaat

-

Begroting 2021 lasten doelstellingen

In euro's	Uur- kosten	Product- kosten	Totale kosten
Programma's			
1 Drentse duurzaamheidsbeweging	155.500	26.000	181.500
2 Energie en klimaatneutraal Drenthe	512.000	112.000	624.000
3 Circulair Drenthe	172.000	26.500	198.500
4 Groen en soortenrijk Drenthe	250.500	29.500	280.000
Totaal doelstellingen	<u>1.090.000</u>	<u>194.000</u>	<u>1.284.000</u>